

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn co[mmun]i sa[n]cto[rum]. De vno mar.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

De uno martyre

Beatus vir qui inuentus est
habetur. Qui auru diligit non iu-
stificabit. Tunc postmodum sequi-
tur vobis sensus lectio.

a **Beatus vir.**
scz diues in acqui-
sitione scz iusta.

b **Qui inuen-**
tus est sine ma-
culâ. scz cupidita-
tis et auaricie.

c **Et qui post**
auru non abiit.
Ly. q cōcupiscens
malâ: sed magis au-
rû secutus est eum:
cui obsequio ysis
est in opibus püs et
honesti. d **Nec**
sperauit in pecu-
nia et thesauris.
ibi constitudo fine-
suâ. e **Quis è**
hic et laudabilis?
eum. q. d. rarus et
laude dignus.

f **Fecit emi mi-**
rabilia in vi. sua.
Illa enim quæ rara
sunt homines miran-
turi. g **Qui**
probatus est in
illo. scilicet auro.

b **Et ipse. inuen-**
tus est. in opibus
liberalitatâ et misericordie. i **Erit**
illi gloria eterna.

dat. 52. c **Tu.** Temere bene-
dicti patris mei re-
cti. k **Qui** potuit
transgre. nā d' uitie
dant oportunitate
faciendi mala.

i **Et nō è trans-**
face. ma. t nō fe-
cit. p stabilitate vo-
luntatis ei' i bono.

m **Ideo stabi.** sunt bo. illi' i dñsio. b
nā pro tgalibus recepit eterna. n **Et**
ele. illi' enarrat ois ecclia sanctoꝝ.
scilicet ad informatione aliorum.

Beat' ho Postilla
q iuuenit
sapientiam. Bā
initium illius lecti-
onis habet: Quē
enim diligit deus/
corripit: et quasi
pater in filio com-
placer sibi. Tunc
statim sequitur p
seus lectio.

o **Beatus ho**
mo qui inuenit
sapientiam. Ly
ra. id est noticia de
diuinitate. p **Et**
qui affluit pru-
den. in agilibus
bānâs. q **Ade-**
lio è acquisitione
eius negotiatio-
ne auri et argen-
ti. tanto meliora
sunt spiritualia bo-
na corporalibus.
r **Primi et pu-**
rissi. fruct' eius.
Et notanter dicit
primi: quia nullus
opus boni est nisi
virtute pruden-
tiae dirigat. Et pu-
rissimum: quia bona
spiritualia non ha-
bet aliquid malū
admixtū: sicut fre-
quenter habet cor-
poralia: sicut aurâ
argentum. et simili-
lia habet annexam
sollicitudinem/ele-
uationem mentis
ad deum impedi-
tem: ideo subditur

Beat' ho qui
verū timor dei. f **et ha-**
bent sapientiam: et qui
bet viam discipline
affluit prudetia: melior è acq'sitio
eius negociazone auri et argenti
f nā pnap al'bus è pndēta q dirigunt mī acus
primi et purissimi fructus eius:

a **P**reciosior ē cūctis opibus: et oia que desiderant huic nō valent comparari. Lōgitudo dierū in dextera eius, quia talis pūmo & principaliter habet aspectum ad celestia et eterna.

b **E**t in sinistra illius diuitie & gloria, quia secundario ex eo sequenti aspectum ad temporalia bene administranda.

c **C**lie eius vie pulchre: et omnes semitē eius pacifice, quia nullam turpitudinem admittit: et ad decessorem virtutē inducit: et sic hominem pacificū reddit: redigendo vires inferiores i obsequium rationis.

d **L**ignum vite est his qui apprehenderint eā. Lyra. Sicut enim per lignā vitē contingatur vita: ut sic homo manens in statu innocentiae de vita nature trahisset ad vitam gloriam sine morte media: sic & sapientia de vita gratiē dicit homines ad vitā glorie sine morte moralis culpe intermedia: dū tamē hic in ea perseverat. **e** **E**t à tenuerit eam beatūs, quia certū finaliter ad beatitudine duceretur.

f **D**omin⁹ sapientia fundauit

terram, per sapientiam suam. **g** **S**tabiliuit celos prudentia, quia sunt incorruptibiles. **h** **S**apientia illius eruperunt abyssi, et hoc tempore diluvij: ut habetur in Benesi: ubi dicitur:

Rupti sunt osses Gen. 7. b fontes abyssi magna. **i** **E**t nubes rōre concrescunt, quia calore solis eleuantur exalationes humide et cōdensantur in nubes.

Latus Postilla

Bvir qui in sapiencia, & qui in iusticia regnante initio illius electionis habet in eodem dīca, dices. Beatus vir qui nō elapsus verbo ex ore suo. **L**uc post hoc sequit̄ p̄fessus lectio nō post pauca k **B**eatūs vir qui in sapientia, mora, Lyra, meditando diuinā: quorū cognitio p̄prie dicitur sapientia, quia si sapida scientia.

l **E**t qui in iusticia sua meditabitur, reddēdo deo debitum cultum: et primo suo amorem fraternū. **m** **E**t in sensu cogitabit circumspectionem dei. Id est q̄ deus circumspicit omnia et ubiq̄. Unde dicit Paul⁹ apostolus. Oia nuda et aperata sunt oculis ei⁹.

Beat⁹ vir qui in sapientia morabit: et qui in iusticia meditabitur: et in prudentia, & meditabitur, & diligenter consideratione qua sibi nihil occultatur. sensu cogitabit circumspectionē

De vno Martyre

Ea **C**libabit il-
lū pane vite. **i.** **v**
bo sacre scripture.
b **C**et itellectus:
z aqua sapientie
salutaris pota-
bit illū. **i.** **g**ra spū
sci. **c** **E**t firma-
bit i illo. **L**y. deo
firmi adhrendo.
d **E**t nō flecte-
tur. **s.** a rectitudine
iusticie. **e** **E**t co-
tinebit illū z nō
confundet. **f** cuz
repzobis: **g** hono-
rabis cum electis.
f **C**et exaltabit
illū apud proximos suos. id est
apud sanctos suo: s
qui sunt deo ppin-
qui. **g** **E**t noī
eterno heredita-
bit illum domi-
nus deo noster.

Postilla

Sicutum reddet in intelligentia diuine scri-
pti. **t** **C**ibabit illū pane vite et in-
pture. **s** donis spūsanci ei gratia.
tellectus: z aqua sapientie saluta-
ris potabit illum. **E**t firmabitur
via prava. **s** simul tenebit hinc in-
finitum et alibi ducent ad coronam: ideo
subditur: z nō confundetur.
d in illo: et nō flectetur: z contine-
bit illum z nō confundet: et exal-
tabit illum apud proximos suos:
s nō ē eterno hereditabit illum do-
minus deus noster.

Citē alia epistola de uno mar-
tyre. Eccl. XXXIX. a. in principio.
Tostus cor suū
ad seruicium obligat volū-
tatem suam. **s** cito.
trādet ad vigilādū di-
creavit et redemit.
luclo ad dñs q̄ fecit illum: z i spē p
orationē fundat ad deum per gratiam.
ctu altissimi depcabili. Ap̄iet os m
suū in oratiōe p̄ petis et delictis
enā orabit. **s** a q. **E**cce. **s** deus.
suis depcabili. **S**i enī dñs ma-
gnus voluerit: spū sapientie re-
plebit illum: z ip̄e tāq̄ imbrē mit p
doctrinas sermonū. **s** patata.
tēt eloqua sapientie sue: z i drone cō
bat gloriā. **s** vno ordiabū qd facere debeat.
sitebū dñs. **E**t ip̄e dirigēt siliū z
in alio p̄ instruencōe. **s** de occultis.
z disciplinā: z i abscōdit suis cō
consilii p̄stabit. **s** iustus manifestabit.
filiabit: z ip̄e pāla faciet discipli-
mādata sua. **s** in sacra scriptura nō poetria.
nā doctrine sue: in lēge testamen-
ti dñi gloriat. **s** simul laudabunt.
ti dñi gloriantur. Collaudabūt a

te. **l** **C**et in con-
spectu altissimi
depcabili. p̄ pipe-
tratione sapientie.
m **A**p̄iet os
su. **l** orde p̄ pec-
z delici. **s** emē-
dandis. **n** **D**ep-
cabili. vt sic ad re-
ceptionē diuine sa-
pientie disponat.
o **S**i enī dñs
ma. **y** spū itel-
reple. illum: z ip̄e.
spū intelligēre re-
pletus. **p** **Z**an-
tā imbrēs. **i** abā-
dante. **q** **A**bit-
tet eloqua sapie-
sue. ad docēdū ig-
norātes. **r** **E**t i
oratione consi-
dño. totus effectū
atribuens honori
dñi. **s** **E**t ip̄e
sc̄ deus. **C**ori-
get consilii z di-
sciplinā. in agen-
dis. **v** **E**t in ab-
scōdit suis cō
filiabit. sc̄ ob-
scura clari sibi re-
uelando. **x** **E**t
ip̄e. a deo illumi-
natus. **y** **D**a-
lam faciet disci-
plināz doctrine
sue. sibi revelata
alii propalando.
z **E**t in lēge te-
stamēt dñi glo-
riabitur. Hec ei
est gloria sapientie
in lēge domini me-
ditari. **a** **L**ol-
audabūt multi
sapientie eius.
nō dicit omnes qz
boni mūdani

De pluribus martyribus

66

A spm reputat imprudentem: eo quod non querit scientiam lucrativam. a **C** Et yscs in seculu no delebunt. s. doctrina sapientie eius. mar. 24. c. vñ: Celum terra transibunt verba aut mea non transibunt. b **M**o recederet memoria eius. s. sapientia eius. s. sapientis. c **E**t nomine eius requiret a gene. in generatione. qd p. doctrinam ab eo scripta remanebit nomine eius inter homines: qd utetur illis scriptis ad pfectum suum. et ad salutem animarum suarum.

Postrilla

E storū aiein

I n initio
martrorum
martyrum aiein
in punctione
manu dei sunt: et non d

B illi lectiois habent
fidei: Inuidia diaboli
mors intravit in
orbem terrarum: imita-
tur aut illi qui sunt ex
pre eius. Tunc se-
quis p. sens lectiois
ue episcoporum. Justorum
aiein. dei sunt.
Ey. Sunt enim ante
iustorum immortales et
separati a corpore p.
mortem: et sunt in ma-
nu domini misericordie
p. securitate glorie co-
sequentes. Nam repon-
re passionis christi
postquam aperta est iau-
na gloria: si non ha-
bet aliquid ad pur-
gandum: statim euo-
lant ad gloriam. Si
autem habet aliquod
ad purgandum: de-
tinetur in manu di-
uinae iusticie in pur-
gatoriis ad tempore
pus. Sunt tamen
secures de beatitu-

dine consequenda: ergo dicitur hic. d **V**u
storū anime in manu dei sunt: et non
tangunt illos tormentum mortis. s. cor-
menta gehennae. e **T**isi sunt oculi in
sapientium mori. totaliter in aia et corde.

f **E**t estimata
est afflictio exitus
il. et ab initio. iusto.
ablerunt in exter-
minu. de hoc in-
do reputata est me-
ra afflictio ab illis
qui altius vita ho-
minis non credunt
posthanc vitam.

g **E**t quod a no-
bis est extermin-
nij. s. in errore illo.
ru qui dicunt homines
recedentes a nobis
p. morte et totaliter
extimari. b **M**o
li autem. scilicet iusto.

D

Et sicut in pace
et si coram homi-
bus tormenta passi-
fuerint: spes illo. im-
mor. plena est. qd
non poterit amittere. im-
mortalis vero ade-
no fuit plena: quia
amittere poterat: et fu-
it amissa. k **In**
paucis verbis.
id est tribulati.

i

Contra multe be-
ne dispono. per glo-
ria aiein et corporis.

m

Cum de te-
tauimus eos. s. ut vir-
tus sapientie eorum
nota fieret aliis ad
exemplum imitatio-
nis. n **E**t inueni-
mus eos dignos. se-
cundum auxilium for-
mace probauimus il-
los. scilicet quod non de-
teriorantur sed mer-

i 2